

tult kasvanud ja seetõttu oligi neil vaja uut sisepääsuaosa koos restoraniga. Kuid me projekteerime praegu ka Jaapanis – näiteks üht eramut Tokyo lähedal.

Millise kogemuse võtsid SANAAst Rootsi kaasa? Noortel Rootsi arhitektidel puudub enesekindlus. SANAAst töötamine andis mulle seljataguse, et asjad on teostatavad. Ma ei töötanud seal mitte Jaapani, vaid Euroopa projektide kallal ja mõistsin, et probleemid on kõikjal samad. Võib-olla tõesti sai – enne Fukushima, täna on teised mängeeglid – Jaapanis ühekordse klaasiga aknaid kasutada ja mitte eriti energiasäästust hoolida, kuid USAs, Hollandis jne on mured Rootsi omadega üsna sarnased. See teadmine on andnud mulle palju enesekindlust püüelda selle poole, millesse usun.

SANAA büroo tööviis äratas tähelepanu – töönrakomaania viis –, kus kavandid tekkivad lauale enne, kui neid arutama asutakse. See on vastupidine tööprotsess, kui võrrelda Ameerikaga, kus esmalt arutletakse lõpmatuseni ja kui joonistamiseks läheb, takerdutakse raskustesse: kavandi tegemisel selgub, et projekti olemusest ei saadud lõpuni aru, sest oldi arutlustes sedavõrd akadeemilised.

Nii et ma ilmselt võtsin Jaapanist kaasa ka

kindlustunde, et arhitektuur ei pea alati olema nii akadeemiline. Mulle meeldib jaapanlaste töömeetod väga – see on palju intuitiivsem, tunnetusel põhinev, kus segunevad isiklikud tunded ja kogemused. Nad ei konstrueeri akadeemiliselt keerulist analüüsi, vaid püüavad asju lihtsustada – analüüs tekib kavandi vormumise käigus. Kavandid käivitavad arutelu. See on nii loomulik tööprotsess.

Jaapani arhitektid aitavad ja austavad üksteist – nad ei või(s)tle omavahel nii, nagu võistlevad Euroopa arhitektid. Nad mõistavad, et kui maailmas on palju häid Jaapani arhitekte – igaüks natuke isemoodi –, siis nad vallutavad maailma.

Rootsis kohtab rohkem negatiivset hoiakut – arvatakse, et kõigile ei jätku tööd või kohta. Jaapanlased oskavad kollegiaalset tuge väärtustada. Rootsi arhitektikond on seetõttu palju hierarhilisem kui Jaapani oma – Rootsis valvab igaüks hierarhias oma koha järele.

Kas arhitektuurihariduses on elemente, mis toidavad üht või teist tüüpi kollegiaalsust?

Jaapani arhitektuurikoolidest ei tea ma suurt peale selle, et neil on mentori-kultuur – järjepidev koolijärgne õppimine vanemalt kolleegilt, kellest peetakse väga lugu. Rootsis tuleb

19

kuud võttis aega ühe projekti ehitusloa taotlemine, kuna vahepeal klient abiellus ning naisel oli täiesti teistsugune ettekujutus, milline peab üks maja olema.

uponor.com

UPONORI
INFO- JA HANKEPORTAAL
KODUOMANIKULE
TUTVU TORULAHENDUSTEGA
JA LEIA ENDALE EHIJAJA!

UUS!

Tutvu nutikate lahendustega, arvuta esialgne pörandakütte materjalide maksumus, vali ehitaja – kõik see vaid mõne kliki kaugusel!